

[Jens Chr. Christensen.]

nærmet og erklærede, at under trussel ville regeringen ikke forhandle; og i et forsøg på at svække de ledere, som det med al ønskelig tydelighed viste sig repræsenterede den altovervejende del af danske landmænd, prøvede ministeren sin særlige taktik, der blev den næste og vel hårdeste udfordring til landbrugserhvervet, idet ministeren optog forhandlinger med formanden for De danske Husmandsforeninger, næstformanden i ministerens eget parti, om vilkårene for hele det danske landbrugserhverv — dette endda efter at landbrugets aktion havde understreget, at husmandsforeningernes formand stod som en general uden hær bag sig. Havde landbrugsministeren virkelig tænkt sig, at en sådan fremgangsmåde lod sig gennemføre?

Ved adskillige lejligheder i det sidste års tid har regeringen udmærket godt kunnet forhandle under trusler af lignende karakter som dem, vi så først i ugen. Landbrugsministeren havde åbenbart tænkt sig, at landbruget og dets ledere kunne man behandle efter forgodtbefindende. Jeg går ud fra som givet, at det er den højtærede statsminister, der har belært landbrugsministeren om, at en sådan stilling ikke lod sig opretholde, hvis der skulle nås frem til en løsning.

Lad mig understrege, at blot den højtærede landbrugsminister havde været i besiddelse af et minimum af smidighed og god vilje, kunne en meget stor part af det, der i de sidste dage har fundet sted, være undgået. Skylden for den situation, som Danmark var i fra mandag til torsdag i denne uge, er helt og fuldt den højtærede landbrugsministers.

Jeg har ønsket at trække denne baggrund op, inden det høje ting tager fat på forhandlingerne om de lovforslag, der skal besege det forlig, der omsider blev indgået mellem regeringen og landbrugserhvervet — er forlig, pressen har opgjort til at gavne landbruget ca. 500 mill. kr. Hele forliget skal være dækket ind af de to lovforslag, vi nu har til behandling. Det første er bemyndigelseslovforslaget; det andet er kornlovsforslaget. Bemyndigelsesloven skulle under alle omstændigheder have været til revision, inden folketinget tager sommerferie, og der er adskillige ting i den,

som det vil have interesse at høre nærmere om, men det skal vi fra vor side lade ligge, til vi kommer til udvalgsarbejdet. Men selve det nye — det, der skal dække over forliget — er der ikke nævnt ret meget om, hverken i lovforslagets tekst eller i dets bemærkninger eller i den højtærede ministers fremsættelsestale. Det er bemyndigelser lige fra begyndelsen til enden.

Ud over at nævne, hvor store beløb der stilles til rådighed, siger lovforslaget intet; men i de meddelelser, som har været offentliggjort i pressen, er der nævnt en hel del om den måde, hvorpå pengene skal uddeles. For mig at se bærer dette alt for meget præg af tilskud. Der er navnlig tre ting, jeg har fæstet mig ved: tilskud pr. ejendom, tilskud pr. ko og tilskud til kunstgødning.

Jeg skal ikke sige ret meget om disse tilskudsordninger, kun dette: for det første tilskuds vedkommende, tilskuddet pr. ejendom, skal dette efter oplysninger i pressen fordeles til ejendomsstørrelser under 30 ha. Dér må man vel egentlig skelne imellem, om ejendommen er beliggende på de fede øer eller i det magre Jylland. Hvis man skal gå den vej, vil det efter min mening være mere rigtigt at bruge grundskylden som målestok. Det samme kunne egentlig siges om de to andre former for tilskud, der er foreslået. De kan efter min mening virke uheldigt, hvis de gennemføres som foreslået. Det er efter min mening ikke alene uheldigt med tilskud, men det er også uretfærdigt; det er uretfærdigt at ville forhindre den naturlige prisudvikling — en prisudvikling, som er en følge af hele det udgiftsniveau, vi har herhjemme, som stadig væk presser priserne i vejret. Man forhindrer den naturlige prisstigning på de varer, som erhvervene skal afsætte, og vil så i stedet for gennemføre foranstaltninger, der som de foreslåede bærer så stærkt et præg af tilskudsordning.

Skulle det ikke være muligt at gennemføre en lovgivning, der ville være sundere og tillige mere retfærdig? Jeg tænker her først og fremmest på hjemmemarkedspriserne. Det må efter min mening være rimeligt og naturligt, at enhver vare bliver forhandlet til sin kostpris. Det må gælde inden for landbruget såvel som for handel og industri, at de udgifter, der belaster